

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, Péntek, 1907. szeptember 13.

205. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZAPARY, ADRIA-PALOTA.

TELEFON 224. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

OKTÓBER 10.

Ezen a napon országos mozgalom lesz, sőt, úgy lehet, országos munkaszünet. Ebben a munkaszünetben azonban nem fognak a nép százezrei pihenni: a vidéken gyűléseket tartanak, a székesfővárosban pedig körülveszik a törvényhozás csarnokát és tüntetnek a nép leg-szentebb jogáért, az általános választói jogért, amely egy hatalmas hid ahhoz a korszakhoz, amelyben a nemzet és az ország sorsát nem néhány szerencsés csillagzat alatti született ember, hanem minden ember egyaránt fogja intézni.

A jogot követelő tömeg körül fogja a magyar parlamentet. A ragyogó kupolák egy rettentő nagy szürke tömeg közepette fognak égne meredve ragyogni s a honatyák, a fehér galléru honatyák, nehéz szívveréssel és sápadtan fognak végig tekinteni a jogot követelők sokaságán. S ekkor, kell, hogy elismerjék, hogy amely népnek eddig csak templom, a kórház és a hajléktalanok menhelye nyitott kaput, annak nyisson ajtót a legszentebb templom is, a törvényhozás csarnoka, amely gyógyító irtés hajlékot ad a jogtalanoknak. De nem úgy, hogy elrejtí sebeit a világ szeme elől, mint azok az említett középületek, hanem úgy, hogy megadja, amitől eddig meg volt a nép fosztva, megadja a jogot, ami az ország veszedelmére soha sem lehet.

Vagy mennyivel érettebb a nép a jogok bírására, mint a mai parlamentünk képviselő-zőme? S mennyivel lehet veszedelmesebb a a nemzetre nézve, mint a folytonosan megal-kuvó honatyák, akik egy udvari ebéd után a szentháromságot is betakarják a fekete-sárga dinasztikus szemfedővel? Ugy véljük, hogy a cserén, amennyiben más személyeket sodor-na az általános választói jog az ország kor-mányzatának élére, nem vesztenénk sokat, sőt bizonyos hogy semmit.

Ezt éreznők kell a most uralmon lévő képviselőknél, minisztereknek és más cifra vezetőembereknek is. Éppen azért élénken is hangoztatják, hogy hivi az általános választói jognak, mintha ezzel meg lehetne nyugtatni az országot. Ennek a jognak meg kell való-sulnia, s amíg csak ígérgetik, addig követelni kell szüntelenül. Előbb csak olyan szelid fel-vonulással, mint az október 10-iki lesz, aztán meg erősebb fegyverekkel is. Amíg meg nem fordul a parlament kapuszárnya az általános választói jog lobogójával bevonuló nép előtt. Ez a momentum pedig ünnepe lesz az egész nemzetnek. Egy újabb korszaknak rózsás ujjú hajnala, amelyben a nép önnönsorsáról gondos-kodik, s önnönjövendőjét alkotja meg. Ennek a törvénynek a megalkotásánál majd hangsúlyoz-nunk kell, hogy az általános választói jog nem alamizsna a nép kiaszott kezében, hanem egy kivívott tulajdon az ország ezeréves főtart-tásáért!

Október 10-én, amikor a jogtalanok

százezrei fogják a képviselőházat figyelmeztetni az általános választói jogért, talán Fiumében is lesz mozgalom ennek érdekében. A vidék számos városa készülődik erre az *ünnepnapra*, mert mi annak nevezzük e napot, amelyben még egyszer megtörténik a kormány tapintatos figyelmeztetése az általános választói jogért hogy aztán a követelés az ő teljesen méltányos erejében fakadjon ki ellenük. Amikor, nemrég, az abszolutisztikus kormány uralma alatt, a felségjog kiüldözte a nemzet jogai jegyében küzdő koalíciót az utcára, ők is *utcai politikát* folytattak. Mert valahol csak kellett parlamentet alkotni az elveknek. S ezzel is bebizonyosodott, hogy jogos és hasznos az a politika is, amit nem törvényes korlátok és tizparancsolatok irányítanak, hanem amit az isten szabad ege alatt összeverődött nép alkot az ő érzése-nek alkalmoszerű megnyilatkozásával. Azóta a koalíciót visszaengedték a paradicsomba, ahonnan az abszolutizmus lángpallósa kiüldözte őket s a kezébe nyomták a hatalmat, amelyet markukban szorongatva, föl nem osztottak ők a nép millióinak. És a nép még ma is ott országgyűlésez, ahol eddig, ahol évszázadok óta tanyázik, az utcán, — fenyegető kordont vonva a köztük elrobogó hatalmassá-goknak, akik a nép képviselőinek vallják ma-gukat. Pedig ők két oknál fogva nem a nép képviselői. Azért, mert nem a nép adott nekik mandátumot s azért is, mert nem a nép érdekeit védik.

A koalíciónak aligha fog tetszeni az a *skiffage*, amelyben ők október tizedikén a par-lament képét fogják látni. De nem is arról van szó, hogy fog-e az tetszeni, vagy sem. Az a lényeges, hogy figyelmeztessük a mi nem-zeti kormányunkat, hogy az ország az ő ez-redéves fennállásakor van már olyan érett, hogy megkövetelheti magának az általános választói jogot. És ezt nem fogja majd tagadni október tizedikén senki. Amikor lelkéhez közel fogja érezni annak a nagy népszellemnek a szellőjét, amely a világtörténet folyamán számtalanszor változott át jvilágpisztító viharra, — mindig olyankor, amikor a szeme közé kacagott a gőgös arisztokratizmus és a feketevérű kleriká-lizmus

— **A kettéosztott dalmát gyalogezred.** Dalmáciából kiegészített osztrák ezredet, amely-nek sárga hajtókája van, mint már megirtuk, a király rendeletéből kettészakítják s egészen ön-álló ezreddé alakítják, anélkül, hogy számát, hajtókáját és nevét megváltoztatnák. Megkülön-böztetésül mindössze az egyiket Zára székhely-lyel az északi ezrednek, a másikat, amely-nek hadfogadó helye Kattaro lesz, délinek fog-ják nevezni. Az ezredet 1709-ben, a Rákóczi-féle szabadságharc leverésére, idegen zoldo-sokból toborozták. A hét éves háboruban gróf Lacy Ferenc Moric tábornok volt a tulajdonosa. 1883-ban dalmát gyalogezred lett belőle. Ezzel a dalmátok kiváltsága véget ért. Addig ugyanis

minden odaváló legényt a tengerészethez so-roztak be, ahol aránytalanul nagyobb a zsold, mint más fegyvernemnél. A dalmátok különben is becézett gyermekei voltak a bécsi udvar-nak. Az osztrák-francia-olasz háború alatt, a mikor a francia flotta Lusszint bevette, Fiumét pedig bombázta, a bécsi kormány jó eleve ér-tesülve arról, hogy francia-magyar sereg fog partra szállani, hogy Magyarországra tartson, sebtiben megerősítette a dalmát várakat. Ugyan-ez történt 1866-ban is, amikor leginkább grancsár oktató-tisztek járták be Dalmáciát, hogy a német stratégiai pontokra s azok védelmére kitanítsák. Tegethof tengernagy lisszai győzel-me azonban fölslegessé tett minden további óvintézkedést. Később a dalmátok kegyvesz-tettek lettek s mikor a nyolcvanas évek elején, montenegrói bujtogatásra újra fölkeltek, meg-szűnt az a kedvezményük, hogy a tengerészet-hez sorozzák őket. A 22. gyalogezredet dalmát ezreddé alakították, mely 1888-tól kezdve örök időre gróf Lacy nevét viseli.

Szerelmi kaland a tengeren.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány héttel ezelőtt Portoréba érkezett egy magyar fiatal ember az apjával. A fiatal ember a portoréi üdülést azonban nemcsak egészsége helyreállításával, hanem leányok el-bolondításával akarta eltölteni. Hozzá is látott terve megvalósításához. A portoréi lányok szé-pek, fiatalok, könnyen lobbannak szerelemre. Ez mind segítségére volt a budapesti Don Juannak, aki, ha hódításról volt szó, bizony nem igen ismert akadályt.

Alig üdült egy hete a fiatalember Porto-réban, a lányok körében már ismerték. Értett is ahhoz, hogy a leányok szívéhez férköz-hessék.

A portoréi gyógyszerész leánya beleszere-tett a pesti ifjuba, akinek tetszett is a fiatal, tapasztalatlan leány. Vasárnap meghívta egy kis csonakázásra. A leány el is fogadta a meg-hívást, mert hiszen semmi rossztól nem tartott. A fiatal ember azonban a bárkának kiadta a rendeletet, hogy Buccariba evezzen. A bárkas teljesítette is a parancsot.

Mikor a leány észrevette, hogy a csónak elhagyja Portorét, kért, könyörgött, hogy térje-nek vissza, mert különben ha sokáig elmarad hazulról, az apja mindent megtudhat.

A fiatalember azonban hajthatatlan volt. Mikor a leány látta, hogy a fiatalember min-den áron Buccariba akarja vinni, rosszat sej-tett s még erősebben követelte, hogy vissza-térjenek. A fiatalember revolvért rántott elő s ezzel akarta megijeszteni a leányt, aki erre kétségbeesésében a tengerbe vetette magát. A fiatalember utána ugrott s bizonyára mind a ketten a tengerbe vesznek, ha a derék bárkas ki nem menti őket.

Mikor Buccariba értek, a bárkas egyene-sen a rendőrségre sietett és jelentést tett az esetről. A budapesti fiatalembert letartóztatták, a leány apját pedig telefonon értesítették, hogy mi történt. A gyógyszerész kétórával később már Buccariban volt és hazavitette leányát. A budapesti fiatalembert Buccariból Ogulinba szállítják s az ottani ügyészség megindítja el-lene az eljárást.

Buccariban és Portoréban a különös sze-relmi kaland nagy feltűnést keltett s mindenütt csak erről beszélnek. A fiatal leányt a kaland annyira megviselte, hogy azóta betegen fekszik szülei házában.

A Delta!

Szabad lopás, horvát örök assisztálása mellett.

A Delta hivatása. — Az exterritórium.

Az elveszett milliók. — Mi lesz a megoldás? — A határrendőrség.

Nagyon gyakran aktuális a fiumei fakikötő, az úgynevezett Delta rendezésének kérdése. Hogy ezáltal foglalkozunk vele, megokolja az a körülmény, hogy lapunk programjában benne foglaltatik az a pont, amely a *Delta* magyar közigazgatási területé való alakítását követeli. E mellett pedig harcolni fogunk minden erőnkkel, a magyar nemzeti politika szempontjából is. A horvátoknak sikerült már nagy területeket kicsalni és elsikkasztani Magyarországtól. Csak három magyar vármegyét említjük, amelynek lakossága ma már annyira elhorvátosodott, hogy fíu nem érti apja szavát. De ezeken kívül sokat veszítettünk Buccari és Portoré, szóval a régi magyar tengeremlék elajándékozásával. A szörnyen lovagias voltunk minden tettünkben. A dologban csak az a szomorú, hogy lovagias és méltányos eljárásunkért a horvát a markunkba nevé és ismét csak követelődik.

Hiába, csak fél munkát végzünk mindenkori. Ilyen fél munka a fiumei provizorikus állapot. Nem-e furcsa és érthetetlen közjogi abszurdum ez? S még hozzá a Delta, amelyet magyar milliók árán építettek be a vízbe, szintén rendezetlen állapotban van és eddig még közigazgatásilag Horvátországhoz tartozik.

Tudvalevő dolog, hogy Fiumének évtizedekkel ezelőtt jelentékeny fakeskedése volt, amely azonban a trieszti kikötő következtében érezhetően gyöngült. Baross Gábor, hogy újabb lendületet adjon a fiumei fakivitelenek, megfelelő farakodó helyről és kikötőről gondoskodott. Erre a célra a *Fiumara és Recsina* határolta területet jelölte ki, amelyen az építkezések az államnak majdnem tízennyolcmillió koronájába kerültek, bár a kikötő és rakodóhely közigazgatásilag nem tartozik Magyarországhoz. Ez azonban nem az utolsó baj. Ettől virágozhatnak a magyar fakivitel. Más bajok uralkodnak a Deltán s ezekre óhajtunk ezáltal kiterjeszkedni.

Ezen a közigazgatásilag Horvátországhoz tartozó területen hirtelen a közbiztonságnak. Pedig milliók hevernek ott őrizetlenül és ezekre megy a kár, amit a közveszedelmes elemek okoznak. A fakeskedők sokat tanakodtak már, hogy mi módon segítsenek ezeken az állapotokon. A fiumei kereskedelmi és iparkamara is foglalkozott a kérdéssel, amikor ezzel kapcsolatban a Delta kibővítését követelték. A kamara titkára egy interpellációra adott válaszában akkor nagyon kedvezőnek tüntette fel a kereskedelemügyi miniszter véleményét ebben a dologban s így mindenki azt remélhette, hogy a Delta kérdését rövidesen rendezni fogja. S mi történt azóta?

Semmi! A fát csak úgy lopják, mint eddig, legfeljebb nagyobb mértékben. Az óriási faállomány őrizetlenül hever továbbra is. Történhet gyújtogatás, elsikkaszthatják akár az egész területet: nem törődik azzal senki.

A fakeskedők ugyan jajgatnak, panaszkodnak. Legfőbb érvelésüket el kell fogadnunk. Ezek az állapotok nagyon ártalmára vannak a fakivitelünk fejlődésének.

A területen ez idő szerint a szusáki hatóságoké a felügyelet a vagyonbiztonság felett. Erről azonban jobb nem szólni. Alig néhány ór végzi ezt a felügyeletet, akik, mikor a szervezett tolvajbandák megjelennek elrejtőznek, mert nem akarják magukat egy esetleges elpáholásnak kitenni. Az örök ezt nyíltan beösmérik. Azzal érvelnek, hogy egy ember tehetetlen egy egész sereg tolvajból álló szövetkezettel szemben. S ebben igazat adunk az öröknek, akik bizony nem hajlandók néhány garas díjazás fejében életüket kockára tenni. Ezt a körülményt számításba vették már a fakeskedők is s egy megoldásról is szó volt. E szerint a Deltát valami magánrendőrséggel akarták ellátni. Ez azonban nagyon érzékenyen nyomta volna a fakeskedők budgetjét. A dologból tehát semmi sem lett. Mikor szó volt a határrendőrség életbeviteléről, a fakeskedők ujongtak a közelgő reform örömeire. Mert

a határrendőrség kiterjesztette volna működését a zenggi határig s így a Delta is beletartozott volna a működése körébe. Tudvalevőleg azonban a határrendőrségből egyelőre nem lesz semmi, mert a parlamentáris játszó autonómpárt kifogást emelt ellene és nem fogadta el a maga teljes egészében a kormány törvénytervezetét.

A Deltán tehát szabad a lopás. A közveszedelmes alakok, akik Fiuméből odamene-
külnék, tovább garázdálkodhatnak.

De meddig? A magyar kormánynak talán csak szándékában van végre a Delta kérdés rendezése! Vagy attól tart, hogy ezzel egy újabb magyar-horvát konfliktust fog föl-
idézni?

A Delta a mienk! Legyen tehát közigazgatásilag is magyar. S ha ez meglesz, rendet csinál ott tíz száz magyar csendőr és a rablószövetkezeteknek vége.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó itthon.** Nákó Sándor gróf kormányzó a ma reggeli gyorsvonattal visszaérkezett Fiuméba. A kormányzót az állomáson Donáth Imre miniszteri osztálytanácsos fogadta, aki az utóbbi hetekben a kormányzó-ság vezetője volt.

— **Montecuccoli tengernagy Fiumében.** Montecuccoli Rudolf gróf tengernagy, tengerészetünk parancsnoka, tegnap délután a „Lacroma” hadiyachton Triesztből kikötőnkbe érkezett. A yacht a Zichy molónál kötött ki. A „Lakroma” holnap indul vissza Pólába. Montecuccoli Rudolf gróf tengernagy sorra látogatja a Lasarus hajógyárat, a haditengerészeti akadémiát, a Danubius-féle hajógyárat és alkalmasint már holnap visszautazik Bécsbe.

— **Hajórajunk télen.** A magyar és osztrák hadihajórajból a következők lesznek a télen szolgálatban. A „Károly főherceg”, „Bábenberg”, „Szt. György”, „Aspern”, „Streiter”, „Scharfschütze” és a „Wildfang”. A „Károly főherceg” admirális hajó. Ezekhez még három torpedóhajó csatlakozik. A hajóraj Ziegler Lucian parancsnok élén folyó hó 15-én kezdi meg a gyakorlatait, amik 1908. január 1-ig tartanak.

— **Uj honpolgárok.** Amaranto János és Zahaj Cosmo tegnap délelőtt tették le a magyar állampolgári esküt Luppis A. F. alpolgármester előtt.

— **Fiume a tuberkulózis fészke.** A Tengerpart egyik olvasója a következőket írja nekünk egy levelében, amelyben a „poros Fiuméről” panaszkodik: Reggel felkelünk s kimegyünk az utcára, mondjuk a Corsia Deákra. A vonat épp most érkezett meg s a bérkocsik meg omnibuszok vágatnak gyors egymásutánban, iszonyu portfelhőt hagyva maguk után. Az emberek százával jönnek a vasút felől a városba, akik kénytelenek az utca porát nyelni és szidják az utcáseprőket meg locsolókat. És joggal! Miért nem öntözik Fiumében az utesteket korán reggel hat órakor és ha kell a délelőtti folyamán még egyszer? A polgármester urnak kéné naponta reggel hét óra előtt a Corsia Deákra sétálni menni, akkor megtudná, hogy hol terem a tuberkulózis bacillus. A Piazza Elisabettára érkezünk. Itt a forgalom már nem olyan nagy, de őh — már itt érezni a gőzsösök undok lélegzéstőjtő füstjét. Vannak, akik azt állítják, hogy ezen segíteni kellene és lehetne is. De biz' erre aligha találnak módot. A Corson végighaladva, ennek porát már könnyebben nyeljük. A Via Fiumarán megismétlődik a Corsia Deákon látott kép; hintók, szekerek, automobilok s a villamos úgy felkavarják az utca száraz porát, hogy az ember undorral fogja be orrát és a száját. A Scoglietoról meg beszélni sem lehet. Ott oly vastag porréteg lepi el a levegőt, hogy fekete a kalap 10 perc alatt szinte megszőrkül. Tehát min-

denütt csak por, az emberek tüdejének átközt ellensége.

Végre egy nyolc óra körül látunk valamit, ami meglep. Locsolnak! De oly felületesen, hogy egy negyed óra múlva nyoma sincs az utcán a nedvességnek. Mert ha alaposan öntöznenek és sok vizet használnának fel, úgy órák hosszat megmaradna a nedvesség. Délután ismét locsolnak, de este már ennek sincs nyoma. Térzene van! A hölgyek hosszú szoknyájukkal végigseprék a Piazza és Molo Adamicot, bosszuságára az uszály és a vészpor ellenségeinek. A zene alatt beszélgetni is szoktunk, séta közben. Kiszámíthatatlan mennyi port nyelünk! Csekély költséggel segíthetne a város ezen a bajon, mert ilyen körülmények között nem volna csoda, ha a lakosság 50 százaléka tudóbajban halna el. Ajánljuk ezt a városi közegészségügyi bizottság szunnyadó figyelmébe.

— **Temetés.** Tegnap temették el nagy részvét mellett Kollmann Bogomirné született Neumann Elvirát a Via Salute 7. számú lakásából a fiumei izraelita temetőben.

— **Nagy szénszállítmányok.** Ma reggel kikötőnkbe érkezett az „Olga” angol gőzös, amely 2400 tonna szenet hozott Angolországból a Magyar-horvát hajóstársaság részére. A napokban a következő szenet hozó hajók érkeznek kikötőnkbe: „Novarossia” orosz gőzös, „Antoni Radeliffa”, „Ayr”, „Slamiberis” angol gőzösök és a „Ruth” norvég gőzös.

— **Egy tengerész halálos szerencsétlensége.** Az Adria hajóstársaság „B. Kemény” gőzösen e hó 8-án halálos szerencsétlenség érte munka közben Glavich Mátyas matrózt. Amint a hajó fedélzetén foglalatokodott, hirtelen a hajó belsejébe zuhant és szörnyethalt. A szerencsétlenül járt tengerész holtestét Triesztben tették partra és tegnap temették.

— **Vasutasok a Brioni szigeteken.** A vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete e hó 22-én, a Magyar-horvát hajóstársaság egyik gőzössel kirándulást rendez a Brioni szigetekre. A kirándulók 22-én reggel 8 órakor indulnak el Fiuméből és Póla érintésével jutnak a természeti szépségekben gazdag szigetekre, ahonnan éjféltájban érkeznek vissza Fiuméba. Már eddig is sokan jelentkeztek a kirándulásra úgy Fiuméből, mint a vidékről. Akik még nem jelentették be magukat, forduljanak Fodor Armin máv. ellenőröz, vagy Földes Gyulához az állomás feladási penztáránál. Részvételi díj 4 korona.

— **Halál a tengeren.** A fiumei réshivatalhoz ma jelentés érkezett, Hamburgból, amely szerint a Levante hajóstársaság Gróf Tisza István nevű gőzöskének második gépésze Hamburg közelében a hajón hirtelen meghalt.

— **Az olaszok gazdasági hódítása a Balkánon.** A jamaiai olasz kereskedelmi ügyvivőség jelentése szerint az olaszok kereskedelmi forgalma mind hatalmasabb arányokat ölt — az osztrák-magyar kereskedelem rovására a Balkánon. A jelentésnek legérdekesebb részét azon összehasonlító táblázat alkotja, mely az osztrák-magyar és olasz bevétel számait sorolja fel 1900-tól kezdődőleg, amikor a jamaiai olasz kereskedelmi ügyvivőséget felállították. Eszerint:

	Olaszország bevétele	Olaszország bevétele
1900-ban	3,035.475 lira	438.450 lira
1901-ben	1,749.930 „	899.060 „
1902-ben	1,706.060 „	1,167.650 „
1903-b n	1,673.350 „	1,546.561 „
1904-ben	1,723.510 „	1,709.800 „
1905-ben	1,665.550 „	2,041.100 „
1906-ban	ismeretlen	2,370.970 „

Az 1906-iki olasz be- és kivitel főösszege 5,106.970 lira, mely a monarchia forgalmát messzi felülmúlja. Ezt, az olaszokra annyira előnyös gazdasági helyzetét Ciuridi kereskedelmi ügyvivő hatodféle munkássággal teremtette meg. A mi külügyi képvisletünknek örökké hangoztatott nemtörődömségét alig lehetne találójában jellemezni, mint a fentebbi kimutatással.

— **Hamis utlevél.** A rendőrség tegnap egy nap elzárásra és tíz korona pénzbírságra ítélte Zigelov Lázár husz éves torontali lakost, mert ez hamis utlevéllel akart Dél-Amerikába vándorolni.

Az olasz kentermelés válsága. A szicíliai kentermelők válsága, mely már évek óta kísért, most elementáris erővel tört ki. A bányatulajdonosok egymás után fizetésképtelenségeket jelentettek, mert készleteiket nem tudják értékesíteni. A krízis az ország legszegényebb lakosságát sújtja, melynek a kentermelés egyetlen foglalkozási ága e vidéken. A mai minisztertanács, melyen Vigano hadügyminiszterén kívül a kormány minden tagja részt vett, foglalkozott a szicíliai kentermelés válságával is. Elhatározták, hogy utasítják a Banco di Siciliát, hogy a beszállított kénre az eddigi szokásban levő 60 lírányi előleget minden tonna után a mennyiség kétharmadára emelje fel, ami a jelenlegi árfolyam mellett 52 lírát tesz ki. Kimondta továbbá a minisztertanács, hogy a kénipar fölségélyezésére bankot alapít, melynek tőkéjét 2—4 millió körül állapították meg.

TÁVIRAT. TELEFON.

A kiegyezési tárgyalások.

Wekerle és Kossuth a királynál.

A maros-tordai háborúság.

Köburg Ágost haldoklik.

Kötél helyett fegyház.

A cári yacht balesete.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, szept. 13. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma reggel 9 órakor *Eszterházy* Pál külügyi osztályfőnök látogatását fogadta. Azalatt *Kossuth* Ferenc, *Apponyi* Albert gróf és *Darányi* Ignác miniszterek tanácskoztak a kiegyezési kérdésekről. Délután 10 órakor az osztrák miniszterelnöki palotához hajtottak, ahol újból megkezdődtek a tanácskozások. A kiegyezési tárgyalásokat délután 1 órakor félbeszakították. Ekkor *Wekerle* Sándor miniszterelnök a királyhoz ment kihallgatásra.

Wekerle és Kossuth a királynál.

Bécs, szept. 13. *Wekerle* Sándor miniszterelnök délután 1 órakor a királyi palotába, ment, hogy kihallgatáson jelenjék meg a királynál. A kihallgatás közel egy óra hosszat tartott. Utána *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi minisztert fogadta a király, akinek kihallgatása szintén majdnem egy óra hosszat tartott. A kihallgatásról a miniszterek nem nyilatkoztak. Csak annyi szivárgott ki eddig, hogy *Wekerle* és *Kossuth* a kiegyezés dolgában tettek előterjesztést öfelségének.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápáry rakpart
az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

A maros-tordai háborúság.

Marosvásárhely, szept. 13. *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter táviratilag fölfüggesztette *Nagy* József marostordai alispánt. A királyi ügyészség pedig vádindítványt adott be *Erdődy* Sándor főjegyző ellen, mert a kormányhatóság intézkedéseinek végrehajtását megtagadta. A tegnapi megyei közgyűlés rendkívül zajos volt s a botrányok megismétlődtek. A mai közgyűlésen *Ugron* Gábor fog elnökölni.

Köburg Ágost haldoklik.

Karlsbad, szept. 13. *Köburg* Ágost herceg ma reggel elvesztette eszméletét és *utolsó percét éli.*

Kötél helyett fegyház.

Lugos, szept. 13. A lugosi esküdtbírósg *Valka* Ádámot, aki *Földesy* József nejét és leányát meggyilkolta, kötél általi halálra ítélte. A királyi Kuria ma az ítéletet megsemmisítette és *Valkát tizenöt évi fegyházra ítélte.*

A cári yacht balesete.

Hangó, szept. 13. A „Standard“ yachtot, amelyen a cári család utazik, tegnap baleset érte. Délután fél 5 órakor a yacht egy tengeralatti sziklába ütközött. Nagyobb szerencsétlenség nem történt.

A szerkesztőség postája.

F. A cikket köszönjük. Jónni fog.
L. P. Nincs Fiumében. A másik dolog, amiről levelében említést tesz, nem érdekel bennünket.
R. G. Küldje be. Ha megfelel, közölni fogjuk. Valóban nem mondhatunk sem igent, sem nemet.
H. D. A cikket várjuk.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Pándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART“ lapkiadó vállalat.

**CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.**

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

**A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4½% netto kamatot

terít meg feleink.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐNŐ

önálló levelezőnő, sok évi budapesti működési bizonyítvánnyal, állást vagy otthon írásbeli foglalkozást vállal. Riva Batthyányi 14. II. 3.

Cimírást

vállalok a legolcsóbban szép és gyors írással
Riva Batthyányi 14. II. 3.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérbajokban, továbbá iké-
Igmándi keserűvíz az eljontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
véredés, szívelhármasodás és azzal járó **fuládásnál, sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúsz- és köszvényei, vérbőségnél s egyéb belső szervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél**, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvízekkel.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria I. sz. Zmaics-ház.

KÉSZIT:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Mérsekelt árak. • Kifogástalan szabás.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállodával szemben,
készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókát, hajfonatot és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizetek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

tablácskákban.

ELEFÁNT VÉDJEGY

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

KALOGÉN
BRÁZAY, SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN

működik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 3—6

„VILLA FELICE“ ABBAZIÁBAN

